

27. neděle v mezidobí

VSTUPNÍ ANTIFONA Est 4,17c.d.e

Bože, v tvé moci je všechno a nikdo nemůže odporovat tvé vůli. Tys učinil nebe i zemi a všechno, co je pod nebem. Ty jsi Pán všeho tvorstva.

Uvedení do bohoslužby A

Po staletí Bůh vedl a vychovával svůj vyvolený národ. Po staletí Bůh vedl a vychovával i náš národ. Po léta oslovuje, nabádá a vychovává nás každého osobně. A co tím dosáhl? To je otázka přímo do svědomí, kterou nám dává dnešní Boží slovo. Zahleďme se tedy každý sám na sebe: Jaký já jsem křesťan? Jaký to vzorný člověk? Kde je dobro, které já konám?

Nebo:

Znamení je věc, úkon nebo slovo, které vyjadřují něco jiného. Je něco takového potřeba a musíme to mít i v naší liturgii? Jistě. Tajemnou milost, kterou nám Bůh uděluje, nemůžeme vidět ani hmatat, protože je nehmotná, ba chceme-li vejít do spojení s nehmotným Bohem, musíme k tomu mít prostředky, které Bůh určil, a které jsou přijatelné lidské přirozenosti. Je velmi důležité, aby znamení, která nám neviditelnou milost nejen naznačují, nýbrž současně i uskutečňují, byla zvolena patřičnou autoritou a současně byla snadno poznatelná.

Uvedení do bohoslužby B

Tato neděle nám připomíná Boží úmysly s námi lidmi. Bůh nám svěřil moc a odpovědnost za sebe i za svět. Můžeme dělat dobře, ale můžeme si i škodit, a do světa zasahovat zhoubně. Jsme tedy osudem světa, ve kterém žijeme, jsme osudem lidí, se kterými žijeme. Nikdy se nám asi nepodaří dělat všechno dokonale, ale aspoň úmysly máme mít dobré. Ať naše prosba o odpuštění chybných kroků je začátkem nové snahy.

Nebo:

Nedílnou součástí eucharistické modlitby je epikléze, která znamená vzývání Ducha svatého. Církev zvláštními prosbami vyprošuje působení Ducha svatého, aby přinesené dary byly proměněny, a tak se staly Kristovým tělem a krví, a aby neposkvrněná oběť byla ke spáse těm, kdo na ní budou mít účast při svatém přijímání. Kněz vztahuje ruce nad dary chleba a vína a prosí Boha Otce, aby je jeho svatý Duch posvětil. Hned po této prosbě, pokud je to možné, shromáždění věřících poklekne pro okamžik proměňování. Ačkoli tato slova pronáší kněz, ostatní věřící hovoří postojem svého těla. Nejste tedy pasivními účastníky v této mimořádné chvíli přicházení Boha, vaše odpověď je vyjádřena postojem pokory, úžasu a úcty.

Uvedení do bohoslužby C

Jako se utíkáte koncem týdne z pracovišť nadýchat se čistého vzduchu v přírodě, tak je nám zapotřebí i kyslík nedělního Božího slova, abychom si udržovali svou duševní rovnováhu, abychom duchovně nezakrňovali, ale rostli do krásy Božích dětí. Nejprve však setřesme ze své duše prach, odřekněme se v pokoře všeho špatného v sobě i kolem sebe.

Nebo:

Zdá se nám, že naše volání k Bohu zůstává velmi často bez odezvy? Jak se on může nečinně dívat na tolik bezpráví a nespravedlnosti ve světě a proč rychle nezasáhne? Ale jak to vlastně je? Svět, ve kterém žijeme, je problémem Božím nebo naším? Není to spíše tak, že pro množství vlastních slov a také obav nejsme schopni zachytit a uvědomit si, že Bůh už dávno přijal náš problém za svůj?

Říká se Sláva na výsostech Bohu

VSTUPNÍ MODLITBA

Všemohoucí Bože, náš nebeský Otče, ty ve své štědrosti dáváš prosícím více, než si zasluhují a žádají; smiluj se nad námi, zbav nás všeho, co tíží naše svědomí, a daruj nám i to, oč se ani neodvažujeme prosit. Skrze tvého Syna Ježíše Krista, našeho Pána, neboť on s tebou v jednotě Ducha svatého žije a kraluje po všechny věky věků. - Amen.

Cyklus A:

Uvedení do 1. čtení

Dnes v biblickém čtení dvakrát uslyšíme o vinici a o nás. Jednou v tesklivé Izaiášově písni o neplodné vinici - nejsem to snad já? Podruhé v podobenství Pána Ježíše - nejsem snad já ten vinař?

Nebo:

Prorok zpívá píseň o vinici svému milému. V první části vyjmenovává projevy Boží péče. Ve druhé části promlouvá Bůh a vyčítá chybějící odezvu lidu. V poslední části tuto píseň vykládá sám prorok. Tvrdá Hospodinova slova přesně ukazují, kam vede nevěrnost těch, kteří měli být věrní. Přihlédneme-li však k dalším vyjádřením Písma svatého, není výsledný obraz tak skličující. Nad těmi, kteří opakovaně zklamali, se Hospodin dokázal opakovaně slitovat. To ovšem nemění na skutečnosti, že cesta nevěrnosti vůči Bohu je cestou k záhubě.

1. ČTENÍ *Iz 5,1-7 Vinicí Hospodina zástupů je dům Izraele.*

Čtení z knihy proroka Izaiáše.

Zaspívám píseň svému miláčkoví,

píseň svého přítele o jeho vinici.
Vinici měl můj přítel
na úrodném svahu.
Oplotil ji, očistil od kamení,
osázel ji ušlechtilou révou.
Uprostřed postavil věž,
i lis v ní vyhloubil:
čekal, že ponese hrozny,
ona však plodila pláňata.
Nyní tedy, obyvatelé Jeruzaléma
a judští mužové,
sud'te mezi mnou a mou vinicí!
Co jsem měl ještě udělat své vinici
a neudělal jsem?
Když jsem čekal, že ponese hrozny,
proč přinesla plané plody?
Ted' vám ukážu,
co udělám své vinici:
odstráním její plot,
že ji spasou,
rozbořím její zeď,
že ji rozšlapou.
Udělám z ní pustinu,
nebude ořezána ani okopána,
vzroste v trní a hloží.
Mrakům dám příkaz,
aby ji neskropily deštěm.
Vinicí Hospodina zástupů je dům Izraele,
Judovci - jeho milou sazenicí.
Čekal spravedlnost, a hle - nepravost,
čekal právo, a hle - bezpráví!

Slyšeli jsme slovo Boží.

Ži 80,9+12.13-14.15-16.19-20 Odp.: Iz 5,7a
Odp.: Dům Izraele je vinicí Páně.

Révu z Egypta jsi přenesl, Bože, - vyhnals pohany a zasadils ji. - Vyhnala své ratolesti až k moři - a své úponky až k Řece.

Odp.

Proč jsi dal strhnout její ohradu? - Všichni ji obírají, kdo chodí kolem. - Pustoší ji kanec z lesa - a polní zvěř ji spásá.

Odp.

Bože zástupů, vrať se, - shlédni z nebe a podívej se, pečuj o tuto révu! -
Ochraňuj, co tvá pravice zasadila, - výhonek, který sis vypěstoval!

Odp.

Už od tebe neustoupíme, - zachovej nás naživu, a budeme velebit tvé
jméno. - Hospodine, Bože zástupů, obnov nás, - rozjasni svou tvář, a budeme
spaseni.

Odp.

Uvedení do 2. čtení

Slova povzbuzení svatého apoštola Pavla v listu Filipánům jsou nám dnes
stejně potřebná, jako byla křesťanům v Malé Asii před dvěma tisíciletími.
Zdánlivá bezstarostnost, ke které vybízí, není žádným laciným postojem. Spíše
je vybudnutím k tomu, aby si člověk dělal starosti na správném místě, a aby si
dělal starosti o Boha tím, že všechno, na čem mu záleží, s Bohem spojí v
modlitbě.

Nebo:

V následujícím úryvku máme dvě části: V první se říká, že není snadné se
nenechat pohltnout starostmi. Proto svatý apoštol Pavel dává i konkrétní návod,
abychom odevzdávali své problémy v modlitbě s děkováním, tj. s jistotou, že
Pán Bůh to vše vidí a stará se o nás. Ve druhé se říká, že i v nekřesťanském
světě mohou být často přítomny opravdové hodnoty, a věřící je jako takové
uznává a přijímá. Neztrácí však přitom své křesťanství a nezapomíná, co je
vlastní žitému evangeliumu.

2. ČTENÍ Flp 4,6-9 *Bůh, dárce pokoje, bude s vámi.*

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Filipánům.

Bratři a sestry!

O nic nemějte starost! Ale ve všem předkládejte Bohu své potřeby v
modlitbě a prosbě s děkováním. Pak Boží pokoj, který převyšuje všechno
pomyslení, uchrání vaše srdce a vaše myšlenky v Kristu Ježíši.

Konečně, bratři a sestry, mějte zájem o všechno, co je pravdivé, co je
čestné, co je spravedlivé, co je nevinné, co je milé, co slouží dobré pověsti, a o
každou zdatnost nebo činnost, která si zasluhuje chválu. Dělejte i nadále to,
čemu jste se ode mě naučili, co jste ode mě převzali, ode mě slyšeli a na mně
viděli. A Bůh, dárce pokoje, bude s vámi.

Slyšeli jsme slovo Boží.

ZPĚV PŘED EVANGELIEM Jan 15,16

Aleluja. Já jsem vás vyvolil, abyste šli a přinášeli užitek - a váš užitek aby
byl trvalý, praví Pán. Aleluja.

Uvedení do 3. čtení

Jestliže si Bůh v dějinách svou péčí vyvolený národ pěstoval, právem od něho se očekává výsledek. Podobenství o zlých vinařích je zcela průzračné: ukazuje na selhání těch, kdo Krista nepřijali. Ale otevírá i v tomto případě cestu dál. Boží záměr nebude zmařen, na jeho vinici budou pozváni pohané. Toto podobenství klade i nám otázku: jaká je naše odvaha splácet Bohu nájemné za všechno dobré, co nám kdy propůjčil?

Nebo:

Izrael byl privilegovaný národ, který se těšil zvláštní Boží péči. To však nebylo jen tak – očekávalo se, že ve svůj čas, v čase Ježíšova působení přinese plody, vždyť důstojnost zavazuje. To se však nestalo. Proto je Boží království dáno pohanům a to opět s nadějí, že ponese plody oni. Církev není možné chápat jako nečinnou a neplodnou.

EVANGELIUM Mt 21,33-43 *Vinici pronajme jiným vinařům.*

Slova svatého evangelia podle Matouše.

Ježíš řekl velekněžím a starším lidu:

„Poslyšte toto podobenství: Byl jeden hospodář a ten vysázal vinici. Obehnal ji plotem, vykopal v ní jámu pro lis a vystavěl strážní věž, pronajal ji vinařům a vydal se na cesty. Když se přiblížilo vinobraní, poslal k vinařům své služebníky vyzvednout z ní výtěžek. Ale vinaři jeho služebníky popadli, jednoho zbili, druhého zabil, třetího ukamenovali. Hospodář poslal tedy jiné služebníky, ještě ve větším počtu než poprvé, ale naložili s nimi zrovna tak.

Naposled k nim poslal svého syna; myslel si: „Na mého syna budou mít ohled.“

Když však vinaři uviděli syna, řekli si mezi sebou: „To je dědic. Pojdme, zabijme ho, a jeho dědictví bude naše!“ A popadli ho, vyhnali ven z vinice a zabili. Až pak přijde pán té vinice, co asi s těmi vinaři udělá?“

Odpověděli mu: „Krutě ty zlosyny zahubí a svou vinici pronajme jiným vinařům, kteří mu budou ve svůj čas odvádět výtěžek.“

Ježíš jim řekl: „Nečetli jste nikdy v Písmu: ‚Kámen, který stavitelé odvrhli, stal se kvádrem nárožním. Učinil to Pán a v našich očích je to podivuhodné?‘ Proto vám říkám: Vám bude Boží království odňato a bude dáno národu, který ponese jeho ovoce.“

Slyšeli jsme slovo Boží.

HISTORIE JEDNÉ VELKÉ LÁSKY

O velké lásce se zpívají písně, vyprávějí romány a skládají básně. Právě jsme dnes v prvním čtení naslouchali písni a v evangeliu vyprávění o velké lásce. O lásce, která nebyla opětována, která byla oklamána. Někdy se toto biblické vyprávění nazývá podobenství o zlých vinařích, ale to není přesné. Hlavní postavou v každém románě, v každé povídce o lásce je přece ten zamilovaný, ten milující. V tom milujícím snadno rozpoznáváme Boha Otce. Jak krásnou vinici, jak krásný svět nám lidem připravil, co vše pro nás udělal, abychom přinášeli úrodu lásky, abychom dobrotu Stvořitele spláceli svým dobrým životem. My totiž nejsme na vinici Božího království pozváni jako diváci na divadle, kteří jen sedí a tleskají. Jsme pozváni, abychom spoluvytvářeli program, abychom dávali druhým z toho, co jsme sami dobrého dostali. Ale my se často nechováme lépe, než ti první nájemci v podobenství: děti Izraele. Dobro dobrem nesplácíme, Boží proroky a kněze kamenujeme a zaháníme, Božího Syna svou zlobou křížujeme. Tolika zklamání v lásce se dočkal ten milující. Ale on se nedá odradit, to je na tomhle příběhu nejúžasnější: Bůh důvěruje velmi houževnatě v dobro, které je v člověku, stále znovu posílá proroky na vinici, stále znovu dává člověku příležitost a nabízí mu své přátelství.

Poslechněte si vyprávění ze staré zbožné Rusi, jak tehdy pěkně dovedli znázornit bezmeznou vytrvalost Boha Otce v jeho snaze pomoci člověku. Žila kdesi žena, která byla moc zlá. Ani jediný dobrý skutek za svůj život neudělala, jenom pořád, kde mohla, ubližovala. Nakonec umřela a ďábel ji vhodil do ohnivého jezera. Její anděl strážný se nad tím moc trápil a pořád hledal a vzpomínal, zda by se u ní nenašel aspoň nějaký dobrý skutek. A našel se: kdo hledá, ten najde. Hned hlásil Pánu Bohu: „Ta žena jednou vytrhla na své zahrádce mladou cibulku a dala ji zadarmo žebračce!“ A Pán Bůh řekl: „Dobrá, vezmi tu cibulku, natáhni se s ní k té ženě v ohnivém jezeře, aby na ni dosáhla. Jestliže se na ní nechá vytáhnout, půjde do nebe. Ale jestliže se ta cibulka přetrhne, pak ať zůstane, kde je.“ Anděl hned spěchal k té ženě v ohnivém moři a pověděl jí, co a jak Pán Bůh o ní rozhodl. Řekl jí: „Chyť se a necukej se a já tě vytáhnou.“ A tak se žena chytila, anděl táhl a šlo to zpočátku dobře. Jenže pak to zpozorovali jiní, kteří byli též v pekelném ohni, a začali se té ženy chytat, aby se zachránili s ní. Ale ta zlá žena byla pořád ještě zlá: nepřála jim, aby se také zachránili, začala kolem sebe na všechny strany zlostně kopat a křičet: „Vy ne, jen já sama, to je moje cibulka.“ A jak se tak zlostně škubala a kopala, cibulka se přetrhla a žena spadla zpět do ohnivého jezera. A je tam dodnes.

Pěkně se tu vyjadřuje hned dvojí: Za prvé, že vše, co děláš ochotně, rád a nezištně, i ten nejmenší dobrý skutek, sahá až do věčnosti, nezaniká. To dává našemu lidství, našemu jednání velikost. Za druhé, že Boží láska k člověku je trpělivá a vytrvalá. V každé chvíli života, až do posledního okamžiku, posílá nebeský Otec člověku nějakou tu cibulku, aby se mohl zachránit. „Lide můj, co víc jsem měl pro tebe učinit?“ - zní světem velkopáteční zpěv. Boží Syn se obětoval až k smrti, aby nám pomohl. A co my? Teď čeká i od nás, že upřímně a

rádi budeme pomáhat lidem kolem sebe, že budeme spolupracovat na Božím království dobra. Dáme se do toho s novou chutí? Společně o ni nyní poprosme.

ZŮSTAT SÁM, TO JE PEKLO

Posluchači Pána Ježíše dobře rozuměli, co myslil podobenstvím o vinici. Vždyť všichni znali nazpaměť Izaiášovu píseň o Boží vinici, kterou sám Bůh pečlivě ošetřoval, všechno potřebné jí dal. A vinice přesto zplaněla, Božího Mesiáše odmítla. Kdo je vinen? Z obřadů Velkého pátku známe, jak se tam znovu a znovu vrývá do svědomí Boží otázka: „Co víc jsem měl pro tebe učinit, člověče, a neučinil jsem?“ Pán Bůh, Hospodář, ten vinen není. Vina je na vinařích, kteří chtěli vinici jen pro sebe a zapomněli, že ji mají jen na chvíli, že jsou jen nájemníci. Chamtivost a zvěle je dohnala až k zločinu. A nedosáhli ničeho, jen hanebného konce. Kolik je takových osudných zmýlených mezi námi lidmi! Touha mít a vlastnit je pudová. Už jako malé děti sotva začnou mluvit, začnou křičet: „Dej“ a „Mé“. A tu musí nastoupit výchova a naučit je rozeznávat: co je důležité mít, čeho je dobré se zříci, na čem je lépe se jen podílet. Abychom nedopadli jako ti nenasytní vinaři, kteří chtěli pro sebe vše a nakonec neměli nic.

Nic, jako konečný výsledek celoživotního úsilí, to se nazývá v katechismu peklo. Pohádkáři nám peklo vykreslili jako místo se smrdutými plameny a s kotli na smažení dušiček, a tak je odsunuli z životní reality do světa bajek. Ale peklo, zmetek života, zčervivění ovoce, peklo jako stav člověka, který Boží dobro odmítá, a chce dobro své jen sám pro sebe, a nakonec mu nezůstane nic, to je opravdu to je skutečné. Jako podstata šťastné věčnosti je pro všechny stejná, totiž věčně poznávat, stále hlouběji a víc objevovat Boha se všemi tajemstvími stvoření, tak i podstata zavržení je také pro všechny stejná: věčná osamělost, tma, slepota a vzdálenost od Boha - Světla, kterého člověk sám a dobrovolně odmítl. Bůh nikoho nezavrhne. Bůh peklo ani nestvořil, to není Boží dílo.

Bůh chce být každému dobrým hospodářem. To člověk, když zavrhuje Boha, vytváří pro sebe peklo věčného osamění. Pamatujme: Do pekla nevedou pouhé lidské slabosti, ale pýcha lidského rozumu a zloba vůle, když člověk odmítne Boha a odmítne jeho lásku. Kde toho není, nebude ani pekla. Poučení dnešního slova Božího si můžeme shrnout do dvou vět: Můj největší životní úspěch je dosáhnout účasti na Božím království. Zůstat mimo, zůstat sám, to je peklo. Cesta k úspěchu je, aby má slova, činy, byly jak zralé hrozny sladké laskavostí a voňavé pravdivostí. Na to myslíme teď při mešní svaté oběti.

Říká se vyznání víry.

Přímluvy

Nebeský Otec nás zve denně, abychom slavili s jeho Synem mešní svatou hostinu. Prosme jej o pomoc:

Vlij do srdcí našich mladých bratří touhu po kněžské službě, odvahu poslechnout tvé volání a s vírou tě následovat.

Abychom nezapomínali, že mešní hostina je předobrazem nebe.

Abychom nezanedbali účast na nedělní mši svaté z malicherné příčiny.

Abychom si uměli udělat vždy čas na modlitbu.

Aby lidé v různých zemích slyšeli Boží hlas, který je zve k nebeské radosti.

Abychom dělali náš domov místem k radování a bránili se hněvu.

Pane Ježíši, slyšíme tvé pozvání k mešní hostině. Dej, ať rádi pospícháme přijmout tvé Tělo, abychom si zasloužili účast na tvé hostině v nebi, kde žiješ a kraluješ na věky věků. - Amen.

Nebo:

Všechny své starosti i potřeby celého světa vložme teď do modlitby a s důvěrou volejme:

Za všechny, kdo pečují o Církev jako její služebníci, a za pokoj a jednotu celého křesťanstva.

Za dobrou budoucnost dětí a mladých lidí, za jejich víru, naději a lásku, a také za jejich rodiče a učitele.

Za ty, kdo se snaží zmírňovat nemoci, bolest a utrpení tohoto světa.

Za ty, jejichž snaha o dobro naráží na nezáměr a nevede proto k úspěchu.

Za ty, kdo přišli o práci, a za ty, jejichž manželství se rozpadlo.

Za ty, kdo mají příliš těžký život, a za všechny, jejichž utrpení zůstává před ostatními skryto.

Za sebe navzájem, aby Boží pokoj naplnil a chránil naše srdce.

Pane, nepřestávej pečovat o svou vinici, o svůj lid, který sis shromáždil, a rozjasni svou tvář nad celým světem. Neboť tys nyní naše útočiště a v tobě je naše budoucnost na věky věků. - Amen.

Cyklus B:

Uvedení do 1. čtení

Starozákonní vyprávění o stvoření muže a ženy vypadá jako krásný sen o svorné jednotě a rovnosti obou pohlaví. Oba spolu budou jedním člověkem, tak volá z hlubin věků hlas Stvořitele. Kéž by ten hlas zazněl všude, kde mezi muže a ženu vstupuje nesvornost či panovačnost nad druhým.

Nebo:

Člověk je vykreslen ve své samotě a odlišnosti od ostatních živých tvorů. Teprve dodatečně rozpoznává v ženě tvora jemu podobného. Jak říká jeden židovský výklad: žena není stvořena z hlavy, jakoby měla muži vládnout, ani z nohou, jako by měla být pod vládou muže, ale ze srdce, protože má být po jeho boku, blízko jeho srdci.

1. ČTENÍ Gn 2,18-24 A budou jeden člověk.

Čtení z první knihy Mojžíšovy.

Hospodin Bůh řekl:

„Není dobré, že člověk je sám. Udělám mu pomocníka, který by se k němu hodil.“

Hospodin Bůh uhnětl z hlíny všechnu divokou zvěř a všechno nebeské ptactvo a přivedl je k člověku, aby viděl, jaké jim dá jméno: takové mělo být jejich jméno, jak by všechny živočichy pojmenoval. A člověk dal jméno všem krotkým zvířatům, nebeskému ptactvu a veškeré divoké zvěři, ale pro člověka se nenašel pomocník, který by se k němu hodil.

Tu Hospodin Bůh seslal na člověka hluboký spánek, a když usnul, vzal jedno z jeho žeber a to místo uzavřel masem. Hospodin Bůh pak ze žebra, které vzal z člověka, vytvořil ženu a přivedl ji k člověku.

Ten zvolal: „To je konečně kost z mých kostí a tělo z mého těla. Bude se nazývat manželkou, neboť z manžela byla vzata.“

Proto muž opustí otce i matku a přidrží se své ženy a budou jeden člověk.

Slyšeli jsme slovo Boží.

Žl 128,1-2.3.4-5.6. Odp.: srv. 5

Odp.: Ať nám Hospodin žehná - po všechny dny našeho života.

Blaze každému, kdo se bojí Hospodina, - kdo kráčí po jeho cestách. - Budeš jísti z výtěžku svých rukou, - bude ti blaze a dobře.

Odp.

Tvá manželka bude jako plodná réva - uvnitř tvého domu. - Tvoji synové jako výhonky oliv - kolem tvého stolu.

Odp.

Hle, tak bývá požehnán muž, - který se bojí Hospodina. - Ať ti Hospodin požehná ze Siónu, - abys viděl štěstí Jeruzaléma - po všechny dny svého života.

Odp.

Abys viděl syny svých synů: - Pokoj v Izraeli!

Odp.

Uvedení do 2. čtení

My se někdy za svou víru v Pána Ježíše stydíme, avšak Ježíš by měl mnohem více důvodů stydět se za to, že je bratrem nás, ale on se za nás, hříšné bratry a sestry, nestydí, říká se dnes v listu Židům. Opět se jedná o text, který zrcadlí novozákonní schéma ponížení – povýšení. Ponížení se nakonec obrací v požehnání nejen ve prospěch Syna, ale i mnoha dalších lidí.

2. ČTENÍ Žid 2,9-11 *Vždyť ten, kdo posvěcuje, i ti, kteří jsou posvěcováni, mají stejný původ.*

Čtení z listu Židům.

Bratři a sestry!

Vidíme, že Ježíš, který byl nakrátko ponížen pod anděly, protože vytrpěl smrt, je korunován slávou a ctí, aby - z milosti Boží - za všechny lidi podstoupil smrt.

Bylo jistě vhodné, aby ten, pro něhož a skrze něhož je všechno, přivedl do slávy mnoho synů tím, že utrpením zdokonalí původce jejich spásy. Vždyť ten, kdo posvěcuje, i ti, kteří jsou posvěcováni, mají stejný původ. Proto se neostýchá nazývat je svými bratry a sestrami.

Slyšeli jsme slovo Boží.

ZPĚV PŘED EVANGELIEM 1 Jan 4,12

Aleluja. Když se milujeme navzájem, Bůh zůstává v nás - a jeho láska je v nás přivedena k dokonalosti. Aleluja.

Uvedení do 3. čtení

Ježíš se necítí vázán starými zvyklostmi. Ani autorita Mojžíšova jména není důvodem pro dodržování zvyklostí, které už ztratily svůj smysl. Ale jsou pilíře stability lidské společnosti, které se otřást nesmí. V dnešním evangeliu Pán Ježíš zdůrazňuje dva: pevnost manželství a rovnoprávnost ženy.

Nebo:

Dnešní evangelium má dvě části: poučení o nerozlučitelnosti manželství a Ježíšovo požehnání dětí. V obou textech se Pán Ježíš zjevuje jako pravý člověk a jako ten, kdo odkrývá pravé lidství: zjevuje hloubku manželského vztahu a něžnost i pozornost k dětem, které byly na okraji tehdejší společnosti.

EVANGELIUM Mk 10,2-16 *Co Bůh spojil, člověk nerozlučuj!*

Slova svatého evangelia podle Marka.

Přišli farizeové a zeptali se Ježíše, smí-li se muž se ženou rozvést. Chtěli ho tím přivést do úzkých.

Odpověděl jim: „Co vám přikázal Mojžíš?“

Řekli: „Mojžíš dovolil vystavit jí rozlukový list a rozvést se.“

Ježíš jim řekl: „Pro tvrdost vašeho srdce vám napsal tento příkaz! Na začátku při stvoření však Bůh 'učinil lidi jako muže a ženu.' 'Proto opustí muž otce i matku, připojí se ke své ženě, a ti dva budou jeden člověk'. Už tedy nejsou dva, ale jeden. A proto: co Bůh spojil, člověk nerozlučuj!“

V domě se ho učedníci ještě jednou na to zeptali. Řekl jim: „Kdo se rozvede se svou ženou a ožení se s jinou, dopouští se vůči ní cizoložství. Rozvede-li se žena se svým mužem a vdá se za jiného, dopouští se cizoložství.“

Matky přinášely k Ježíšovi děti, aby jim požehnal. Ale učedníci jim to zakazovali. Když to Ježíš viděl, rozmrzelo ho to a řekl jim: „Nechte děti přicházet ke mně, nebraňte jim, neboť takovým patří Boží království. Amen, pravím vám: Kdo nepřijme Boží království jako dítě, vůbec do něho nevejde.“ Bral je do náručí, kladl na ně ruce a žehnal jim.

Slyšeli jsme slovo Boží.

DUCHOVNÍ DĚTSTVÍ

Jeden novokněz měl na svém primičním oznámení žalmový verš: „Ztišil jsem své srdce v Bohu, jako dítě se ztiší v náručí matky.“ Každý, kdo si ten verš přečetl, snadno porozuměl, co chtěl ten mladý kněz říci: V dnešním světě, plném komplikací, nastupuji svou kněžskou službu ne s pocitem všemohoucího siláka, ale s důvěrou dítěte, které spoléhá na otcovskou chránící ruku. Dnešní evangelium nám také mluví o dětech. Že Pán Ježíš nedovolil děti odhánět, ale přijímal je, to je nám blízké a sympatické. Dnes je populární heslo: „Pro děti jen to nejlepší.“ Ale když nás Kristus dál vyzývá, abychom my dospělí byli jako děti, to už nás uvádí do rozpaků. Být jako děti, co s tím? Každý chce být přece dospělý, samostatný, silný, a ne jako dítě! Vždyť i samy děti touží po tom, aby už byly velké, dospělé a samostatné. A přece ta Ježíšova slova nikdo z evangelia nevyškrtl, stále zní a stále platí jako podmínka: „Kdo nepřijme Boží království jako dítě, ten do něho vůbec nevejde.“ Jak tomu máme rozumět, jak máme podle toho příkazu žít?

Když křesťan neví, jak má něco dělat, ptá se, jak to v podobné situaci dělal Pán Ježíš. A jak to dělal Pán Ježíš? Když začal učit, byla tehdejší společnost rozdělena jako je dodnes a bude vždycky: na lidi mocné a vládnoucí a bohaté, a na ty chudé a bezmocné. Ježíš se nedal do služeb mocných a bohatých, ač ti by byli jistě jeho služby rádi přijali a dobře zaplatili. Ježíš se nespolečil s vladařem Pilátem, s veleknězem Kaifášem, Ježíš se nespolečil s mocnou politickou stranou farizeů nebo saduceů. Ne. Ježíš šel k těm, kteří byli bezmocní, utlačení a pohrdaní. Nešel k velkým, ale k maličkým. Děti v té době patřily k těm zcela bezmocným. Ani v chrámu se s nimi nepočítalo, do dvanácti let nesměly na

bohoslužby. Děti jsou zcela závislé na rodičích, žít jako dítě tedy znamená žít s vědomím, že jsme závislí na lásce a péči Boží.

Ježíšovi učedníci a apoštolové nejprve zvěst evangelia s pokorou a důvěrou dětí přijali, ale v tomto duchu dětské skromnosti a poslušnosti nezůstali. I ti nejbližší Ježíšovi učedníci se začali mezi sebou hádat, kdo z nich je větší, kdo je důležitější. Začali odhánět děti od Pána Ježíše, protože se jim nezdály být dost důležité, a Pán Ježíš by s nimi nadarmo ztrácel čas. I některé z dospělých začali odhánět, protože se jim zdáli být málo důležití. Ježíš však trpělivě ukazuje učedníkům i nám jinou cestu: Ne stálé soutěžení, kdo koho předstihne, ne ctižádostivá panovačnost, která vytváří mezi lidmi peklo, ale skromná ochota sloužit druhým, která vytváří království pokoje mezi lidmi, takto jednají opravdoví křesťané. Vezměme si třeba takového svatého Metoděje. Když přišel na Moravu, převyšoval naše předky jak urozeným šlechtickým rodem, tak učeností a vzděláním. Mohl být na mnohé pyšný a nad tehdejší Moravany povýšený. Přesto si uchoval postoj Ježíšova učedníka. Všude pomáhal, nechtěl panovat, ale chtěl sloužit.

Je to nebezpečné, když se člověk ověsí tituly, penězi, funkcemi, známostmi, úřady a postavením. Kdo si jen na tom zakládá, z toho se vytratí lidská osobnost a zůstává jen věšák na cinglárka. Od těch dob, co byla sepsána slova dnešního evangelia, uplynula dvě tisíciletí. Mnoho se na světě změnilo, ale platnost Kristova požadavku trvá nezměněně i pro nás. Chceme-li žít v pokoji Božího království, pak nestavme svůj život na ctižádosti a pýše, nevynášejíme se svým věděním, uměním či mocí. Zachovejme si k Bohu v životě i v modlitbě vztah dítěte, které rádo poslechne a rádo poslouží. Radujme se z toho, že u Boha není nikdo zbytečný, nikdo příliš malý, nikdo není bezvýznamný. Že k Bohu smí jít a přijít každý, i já, i ty, i my všichni. A to je velký důvod k velké radosti.

ROZVOD NENÍ ŘEŠENÍ

Ježíš řekl: „Co Bůh spojil, člověk nerozlučuj.“ Pán Ježíš říká k rozvodům NE, ale některá místa u nás vykazují za rok méně sňatků než mají rozvodů. Ježíš říká k rozvodům NE, ale při svatební hostině sedí vedle sebe obě tchýně, a hovoří o tom, zda to ti mladí dokážou vše zvládnout. Maminka nevěsty prohlásí: „Když jim to nepůjde, tak se rozvedou. Však se berou teprve poprvé.“ Pán Ježíš říká k rozvodu NE, ale ročně se u nás rozvádí tisíce manželství. Ročně ztrácí jednoho z rodičů tisíce dětí. Tolik dětí také prodělává každý rok s rodiči úděsné hrůzy situací rozvodových i po rozvodu. Protože manželství může zrušit soudce, ale rodičovství nemůže zrušit nikdo. Děti se s rodiči nerozvádějí. Proč je tolik rozvodů? Protože každá druhá svatba je uspěchaná po příliš krátké známosti. Berou si zidealizovanou představu, kterou jeden o druhém má, ne skutečnou osobu. Až začnou poznávat skutečnost, cítí se podvedeni a utíkají od sebe.

Proč je tolik rozvodů? Protože každá třetí nevěsta je těhotná a berou se z musu. Je mi líto každého kluka, který za pomoci alkoholu dostane dívku se

vším všudy hned první večer. Není to silák, ale ubožák, který za to moc zkusí. Proč je tolik rozvodů? Protože každá čtvrtá nevěsta má vyšší vzdělání než ženich. Děvčátka jsou snaživá, kluci jsou na učení líní a po svatbě si hojí svůj pocit méněcennosti hrubostí: „Tak vidíš! Moje máma s osmiletkou knedlíky udělat zvládla, protože byla chytrá. A ty to s doktorátem ne a ne zvládnout, protože seš hloupá.“ A v jiné situaci se dá líný chlapeček, teď pan manžel, slyšet: „Ty si myslíš, že když máš doktorát, že máš proto právo pořád mně poroučet. Ale já jsem dospělý a budu si dělat co chci!“ Vzděláním nesourodá manželství jsou harmonická jen výjimečně, když oba jsou inteligentní, zralí a charakterní. Proč je tolik rozvodů? Protože se tak často berou ještě zamilovaní. Když umírá zamilovanost a mění se v náladovost, umírá i manželství: „Byl to omyl!“, křičí a utíkají od sebe.

Proč je tolik rozvodů? Protože se tak často berou dospělí jen tělesně, ale povahou ještě děti. Děti zlobivé a zlostné, dětinsky nestálé, dětinsky sobecké, dětinsky umíněné, žárlivé a hádavé. Kdosi si nad dětinskými sňatky povzdechl: „Jak jsou ty děti krásné, dokonalé a jedinečné při prvním políbení; a jak jsou hnusné při rozvodovém řízení; jak jsou ubohé, když s řevem utíkají pod ochranná křídla svých maminek.“ Je rozvod vždycky špatné řešení? Statistikové říkají, že tři čtvrtiny všech návrhů na rozvod podávají ženy. Nejčastějším důvodem je, že partner nevyhovuje jejich nárokům a nechce se polepšit. Nejčastější důvod, proč se rozvádějí muži: Dali se ulovit příčinlivou slečnou. Proč ženy podávají návrh na rozvod častěji než muži, naznačuje známá anekdota: Dívenky si v ZOO prohlížejí pštrosa. Zřízenec vysvětluje: „Pštros je pták velmi hloupý. Velice špatně vidí. Má ale jednu dobrou vlastnost: všechno stráví.“ „To by byl manžel,“ povzdechnou si návštěvnice.

Když k takovéhle hlouposti přistoupí ještě rozmazlenost a zhýčkanost z domova, to pak mladé paní při první těžkosti nenapadne nic chytřejšího než rozvod. Když pohádaným mladým manželům nikdo dost radikálně nevysvětlí, že rozvod je až posledním, krajním řešením, ne první věcí, po které se má sáhnout, když se vyskytnou potíže, pak se rozvedou. A honem hledají útěchu v jiném svazku. Jenže kdo nezvládne první manželství, ten zpravidla nezvládne ani druhé. I muži, kteří utíkají od věčně mrzuté manželky do náruče okouzující dívenky, zjistí brzo, že to byla jen operetní kulisa, jenom kulisa ráje. Že i v novém manželství je na jeden sváteční den šest dnů všedních, že to byl krok z bláta do louže. V jedné anketě odpověděla celá polovina rozvedených, že kdyby bylo možno vrátit se zpět, už by rozvod nevolili a hledali by jiné cesty k nápravě.

Jsou jiné cesty k řešení rozhádaných manželství? Jsou, ale ti dva je zpravidla sami najít nedokážou. Je třeba se pokud možno zavčas obrátit na zkušeného kněze nebo jiného odborníka, který se touto problematikou profesionálně zabývá. V čem je ta obtížnost, naznačuje pěkně tato bajka: Ve stráni žila rodina ježků. V létě jim bylo hej, ale pak přišel sychravý podzim a začala jim být zima. Sousedé zajíci jim říkali: „To my, když je nám zima,

stlačíme se dohromady a hřejeme jeden druhého.“ Ježci to zkusili, ale byl z toho jen nářek. Píchali se navzájem ostny a tak se zase rozeběhli od sebe. A bylo jim zase zima. Tak se zase tlačili k sobě a zase se popíchali. Dělalí to tak dlouho, až našli tu pravou blízkost, kdy se ještě nepíchali a už se navzájem hřáli. Zde máte recept na vychladlé manželství. Někdy je nutno se na čas oddělit, vzdálit od sebe, a pak hledat nutnou distanc a přípustnou blízkost.

Je rozvod někdy také správné řešení? Na tuhle otázku není jiné odpovědi, než že rozvod zásadně není správné řešení nikdy. Ale i když je to řešení špatné, přesto je někdy nezbytné. Pán Ježíš řekl, že Mojžíš dovolil rozvod pro tvrdost lidského srdce, ale že mezi jeho učedníky to tak být nemá. Ale už svatý Matouš zná výjimku: „Každý, kdo propustí svou manželku, vyjma pro cizoložství, hřeší.“ Svatý Pavel zná také výjimku: rozvod pro různost víry. Také dnešní církevní zákoník zná určité situace, za kterých je možno rozvázat manželství uzavřené občansky nebo i církevně. Méně milosrdné bývají k manželským ztroskotancům lidé kolem nich, jejich zbožní bližní. Ze strachu, že by si to mohli mladí manželé vzít za záminku k lehkovážným rozvodům, se málokdy mluví o právu na rozluku tam, kde manželský vztah je mrtvý a místo lásky panuje nenávisť; tam, kde soužití se stalo stálým soužením a mučením; tam, kde neurotický či depresivní partner denně ohrožuje normální růst a vývoj dětí; a tam, kde se vyčerpaly všechny možnosti léčení a návratu k živému vztahu.

Tam nezbyvá, než aby tato manželská mrtvola byla úřední soudní pitvou ohledána a vydána pozůstalým k pohřbení. Ale jako je plné nechutností už rozvodové řízení, pitva té mrtvoly, tak je plný nechutností i ten pohřeb. Jaképak rozloučení, když jsou společné děti, když oba i po rozvodu žijí dál ve stejném bytě, když se vlekou a vlekou spory o rozdělení majetku a o právo na styk s dětmi atd. Ano, rozvod je někdy nevyhnutelný, ale nikdy to není nic dobrého, vždy je to smrt lásky a pohřeb naděje. Dělejme všechno pro to, aby se mladí lidé pro manželství od mládí vychovávali, aby ve svém domově viděli dobrý příklad pěkného manželského života, aby se nebrali ukvapeně, aby vynaložili všechno úsilí k vyléčení bolavého vztahu. A teď společně poprosme Boha za všechny ty, co mají v manželství potíže, aby naslouchali hlasu Božího Ducha a nechali se vést a vyvést na pevnou cestu.

DESATERO A JEŽÍŠ

Konala se schůzka rodáků. A všichni, kteří byli od mládí ve světě, volají: jak se tu všechno změnilo! Ano, všechno se ve světě mění. Jen Bůh a jeho zákony zůstávají bez proměny. Stále stejně, po miliardy let od počátku stvoření světa, platí Boží řád pro svět hmotný: přírodní zákony. Stále stejně, od počátku stvoření člověka, platí Boží řád pro svět ducha, zákony mravní. Člověk může tyto Boží zákony v nitru přírody a v nitru srdce porušovat, ale pak je zle pro přírodu i pro člověka. Člověk může a má Boží zákony v přírodě i ve svém vědomí stále hlouběji poznávat a stále lépe zachovávat, a pak dobře žije a dobře

se mu vede na zemi. Starozákonní Desatero je jakési mravní minimum, které může splnit každý člověk. Pán Ježíš toto Desatero nezrušil, ale prohloubil, zvnitřnil. Jeho Blahoslavenství vedou člověka dál: otvírají ho pro nekonečnou Boží výzvu k cestě dokonalosti, dokonalosti v lásce. Novozákonní morálka Ježíšova Horského kázání má takovou krásu, že na stupni starozákonního myšlení lidstva mohla být jen teprve tušena.

Sedmkrát opakovaným: „Já však vám říkám,“ se Ježíš pozvedá nad mezní normy Starého zákona, které zajišťují základní míru pořádku a spravedlnosti. Měli bychom tedy teď, když jsme si probrali Desatero, základní školu Božího člověčenství, přejít do vyšší školy Horského kázání, Ježíšova evangelia. A také to tak uděláme, jenže tady už se nejedná o pár úvah. Tato škola Nové smlouvy je celoživotní. Neděli co neděli musíme chodit do školy Pána Ježíše, který nás vede stále výš, k ideálům křesťanské dokonalosti. Mravní ideály Ježíšových Blahoslavenství jsou tak vysoké, že už hned jeho posluchači se ptali, zda je vůbec možné podle nich doopravdy žít. Zachovávat Desatero: nezabýjet, nekrást, nelhat, to je v moci každého, kdo má dobrou vůli. Ale Blahoslavenství, není to míněno jen pro mnichy a takové lidi, kteří pěstují hlubokou duchovnost jako svého koníčka, jen ze záliby?

„Morálka Blahoslavenství je nereálná a v praxi běžného života neproveditelná, ba škodlivá. Denní život jde docela jiným směrem,“ soudí ve své knize o Ježíšovi jeden židovský učenec, a nejen on, i mnozí křesťané si to tak myslí. Ježíš však volá na tuto cestu každého člověka. Proto je jisté, že morálka jeho evangelia odpovídá silám a možnostem každého člověka, tak jako Desatero. Jde tu o správné pochopení a uskutečňování. Při čtení Blahoslavenství musíme mít na mysli, že tu nejde o konkrétní příkazy a zákazy, doslovné návody k použití. Jsou to výpovědi obrazné, příměry, podobenství. Musíme se tedy stále ptát na úmysl Pána Ježíše, co tím chtěl říci. Nastavení pravé tváře, useknutí ruky, ucho jehly, kterým projde velbloud, to jsou výroky obrazné. Nejde tu tedy o doslovné provádění, ale o smysl řečeného: jak se máme v duchu evangelia chovat, jak já, dnes, v mé situaci mám jednat.

Příklady takového jednání v duchu evangelia nám dal sám Pán Ježíš svým životem. Nastavení tváře pro něj neznamenal pasivitu, neodporování zlému. Ježíš odporoval zlu tělesnému: uzdravoval nemocné. Vystupoval proti zlu v lidech, káral je, vyháněl z chrámu. Jde tu tedy o jiné chování než o pasivitu. Už církevní otcové prvních století zdůrazňovali, že Ježíšova slova jsou osvětlena a vyložena jeho skutky. Jakmile si uvědomíme, že všechny požadavky Horského kázání jsou vlastně obrazné ilustrace jediného přikázání o lásce, je nám Horské kázání už srozumitelné. Musíme podle něho vážit svou osobní situaci, hledat správný postoj na životní cestě. O tomhle celoživotním usilování píše svatý Pavel: „Neříkám, že jsem to už zvládl, a že jsem už dokonalý, ale běžím k tomu a chci to uchvátit, protože i mne samého uchvátit Ježíš Kristus. Běžím k cíli za vítěznou odměnou.“ (Fil 3,13-15) To je popis celoživotní situace každého opravdového Kristova učedníka. Není nikdy sám se sebou spokojen, ale také se

nikdy nepoddává pasivitě a malomyslnosti. I když je ještě daleko od cíle, ale rozhodne se usilovat o ideály Horského kázání, už o něm platí Ježíšovo Blahoslavení jste.

Jak tedy shrnout poměr Desatera a Ježíšova evangelia? Desatero je zasvitnutím otcovské Boží dobroty, která chce člověka vést z otroctví ke svobodě. Evangelium je plné světla, v němž máme Boží vůli naplňovat. Je to radostné poselství, že se přiblížilo Boží království. Že člověk se má obrátit a uvěřit evangeliu. Obrácením se míní radikální změna srdce, která má za cíl: „aby radost, která je ve mně, byla i ve vás, a aby vaše radost se dovršila.“ (Jan 15,11) Ježíš hlásá lidem neomezené Boží milosrdenství, a proto také volá k velkodušné odpovědi láskou. Výrok: „Miluj bližního jako sebe sama,“ dává naší lásce křídla. Všechno, co bys v dané situaci učinil pro sebe, musíš udělat i pro bližního! K takovému radikálnímu obrácení srdce sama dobrá vůle nestačí. To dokáže jen láska. Vzpomínám na jednoho mládence. Co chvíli se zapletl do nějakého darebáctví, porval se, opil se, kradl. Potom vždy činil veliká upřímná předsevzetí, že už nikdy, ale za chvíli byl zase tam, kde byl dřív. Až jednou říká knězi: „Otče, já jsem se už změnil doopravdy. Skrže holku. Ona je moc hodná a má mě ráda. Já si teď na všechny ty klukoviny už ani nevzpomenu!“

Tak to je vždy. To jediné, co dokáže změnit srdce člověka, je poznat, že je milován. Že ho miluje člověk. Že ho miluje Bůh. Svatý Pavel také znal tuto zkušenost. Píše Římanům: „Na co zákon nestačil, to způsobil Bůh.“ A na rozdíl od lidských zákonů, toto jeho lásky Ježíšovy je příjemné, jeho břemeno je lehké. To, čemu se říká duchovní život, není nic jiného, než mocné působení Ducha Boží lásky v těch, kteří se mu otvírají. Ten Duch z nás dělá radostné Boží děti, nového člověka. Tento duchovní život se v Novém zákoně také nazývá životem v Boží milosti. Co je to Boží milost? Máme sklon představovat si, že být v milosti je něco jako být prozářen jakousi božskou vůní, nadpřirozeným světlem. Ale je to něco krásnějšího a prostšího. Milost je to, co se děje, když se člověk otevře působení Božího Ducha. Když ten Duch začne osvobozovat od bázně, rozvazovat pouta zlých návyků, když člověk začne zvedat hlavu a napřimovat se. Když se na stránkách evangelia začne poznávat. Když v sobě a kolem sebe začne objevovat zakopané poklady, hřivny a talenty.

Je to největší dobrodružství, které člověk může prožít. Správnost této cesty se pozná podle toho, že vede od nesnášenlivosti k lásce, od horlivosti k jistotě, od prázdnoty k radosti. Že je nesena duchem blahoslavenství. Naše doba je plná nejistoty, závidi, násilí, vzájemného vykořisťování. Jak to napravit? „Musíme změnit svět,“ říkají revolucionáři. Ale násilím ho jen boří. „Musíš změnit své srdce,“ říká Ježíš. Jen mírní a pokojní mají budoucnost. Blahoslavenství jsou jediným východiskem z krize lidstva. Dost dlouho se o Desateru a Horské řeči kázalo a mluvilo. Teď je čas, nejvyšší čas, začít podle toho také žít.

Říká se vyznání víry.

Přímluvy

Poprosme za všechny, kdo žijí v manželství, a za všechny, kdo se do manželského života připravují:

Ať všechny manžele drží pospolu nejen uzavřená smlouva, ale i opravdová láska.

Ať umějí snášet dobré i zlé a mít trpělivost s chybami druhého.

Ať se dočkají radosti na svých dětech.

Ať se v manželských krizích pasivně netrápí, ale hledají radu a pomoc, jak krizi překonat.

Dej novou důvěru všem zklamaným a opuštěným, kterým se manželství rozpadlo.

Snoubenci, kteří se připravují do manželství, ať se dobře do manželství vyškolí a duševně vyzrají.

Chraň mladé lidi, kteří prožívají svou první lásku.

Za nová povolání ke kněžství: povolej mladé muže, kteří by s Církví slavili svátostná tajemství.

Bože, tys stvořil člověka ke svému obrazu, ale my dobře víme, jak křehký je ten obraz, jak snadno se vše krásné může zvrátit ve zlé. Prosíme tě o potřebnou moudrost, zralost, trpělivost a smysl pro humor, aby naše rodiny byly vpravdě domovem, místem pohody a pokoje, skrze Krista, našeho Pána. - Amen.

Cyklus C:

Uvedení do 1. čtení

Starozákonní prorok nařiká nad nepořádky ve světě. Takové naříkání je nám známé, děláme to také tak. Kéž by nám kromě naříkání byla s prorokem společná i jeho pevná důvěra, že spravedlivý bude žít pro svou věrnost.

Nebo:

Prorok, jehož působení můžeme klást do poslední třetiny 7. století před Kristem, nařiká zde nad násilím a bezprávím uprostřed svého lidu. Bůh na tuto stížnost odpovídá svým příslibem: Spravedlivý, který si uchoval věrnost, bude žít.

1. ČTENÍ Hab 1,2-3;2,2-4 *Spravedlivý bude žít pro svou věrnost.*

Čtení z knihy proroka Habakuka.

Jak dlouho již volám o pomoc, Hospodine,

- ty však neslyšíš;

křičím k tobě: „Násilí!“

- ty však nepomáháš.
Proč mi dáváš hledět na bezpráví?
Můžeš se dívat na soužení?
Zpustošení a násilí je přede mnou,
povstávají hádky, rozléhá se svár.
Tu mi Hospodin odpověděl:
„Napiš vidění,
vyryj ho zřetelně na desky,
aby ho mohl každý snadno přečíst.
Na určený čas totiž ještě čeká vidění,
spěje však k naplnění a nezklame.
I když ještě prodlévá, počkej na ně,
neboť jistě se splní, nedá se zdržet.
Hle, zahynul ten, kdo nebyl upřímný v duši,
spravedlivý však bude žít pro svou věrnost.“

Slyšeli jsme slovo Boží.

Ži 95,1-2.6-7b.7c-9 Odp.: 7c-8a

**Odp.: Kéž byste dnes uposlechli jeho hlasu! -
Nezatvrzujte svá srdce!**

Pojďme, jásejme Hospodinu, - oslavujme Skálu své spásy, - předstupme
před něho s chvalozpěvy - a písněmi mu zajásejme!

Odp.

Pojďme, padněme, klaňme se, - poklekněme před svým tvůrcem,
Hospodinem! - Neboť on je náš Bůh - a my jsme jeho lid, který pase, stádce
vedené jeho rukou.

Odp.

Kéž byste dnes uposlechli jeho hlasu: - „Nezatvrzujte svá srdce jako v
Meribě, - jako tehdy v Masse na poušti, - kde mě dráždili vaši otcové, -zkoušeli
mě, ač viděli mé činy.“

Odp.

Uvedení do 2. čtení

Po čtyři neděle za sebou si teď budeme číst list svatého apoštola Pavla
Timotejovi. Dává nám nahlédnout do situace křesťanů na konci prvního století:
Už tenkrát znali únavu životem. Pro nás, vychovatele dětí, zní každá věta, jako
by byla zvlášť napsána pro nás.

Nebo:

Mladý Timotej, sloužící ve společenství v Efesu, je vybízen, aby
rozněcoval plamen Božího daru. To není povzbuzení k horlivé modlitbě, ale k
používání a uplatňování obdržených darů: Proto v textu následují konkrétní

pokyny ke službě. A proto také následuje ujištění, že Bůh nedal ducha bojácnosti, tj. ducha onoho špatného služebníka, který ze strachu schoval svěřené hřivny, ale ducha síly. Timotej má hlásat evangelium přes veškeré obtíže a těžkosti, přes případné demoralizující nálady vyvolané Pavlovým uvězněním.

2. ČTENÍ 2 Tim 1,6-8.13-14 *Nestyď se veřejně vyznávat našeho Pána.*

Čtení z druhého listu svatého apoštola Pavla Timotejovi.

Milovaný!

Vybízím tě: oživ zase plamen Božího daru, který ti byl dán vkládáním mých rukou. Vždyť Bůh nám nedal ducha bojácnosti, ale ducha síly, lásky a rozvážnosti! Proto se nestyď veřejně vyznávat našeho Pána ani se nestyď za mě, že nosím kvůli němu pouta. Naopak: Bůh ti dej sílu, abys nesl jako já obtíže spojené s hlásáním evangelia.

Jako vzoru zdravé nauky se drž toho, cos ode mě slyšel, a měj přitom víru a lásku v Kristu Ježíši. Ten drahocenný, tobě svěřený poklad opatruj skrze Ducha svatého, který v nás bydlí.

Slyšeli jsme slovo Boží.

ZPĚV PŘED EVANGELIEM 1 Petr 1,25

Aleluja. Slovo Páně trvá navěky; -
totiž slovo evangelia, které vám bylo zvěstováno. Aleluja.

Uvedení do 3. čtení

Nejen křesťané Pavlových dob trpěli malověrností. V evangeliu uslyšíme překvapující prosbu: i apoštolové prosí o větší víru. Co si o své víře myslíš ty?

Nebo:

Přirovnání o služebníku nemá moc společného s předchozími výroky o víře. Jen to, že opět ukazuje přiměřený postoj člověka vůči Kristu: Je to postoj účinné víry a nezištné služby. Tito služebníci jsou skutečně užiteční, avšak tato jejich užitečnost nemá být příležitostí k vyžadování privilegií či milostí.

EVANGELIUM Lk 17,5-10 *Kdybyste měli víru.*

Slova svatého evangelia podle Lukáše.

Apoštolové prosili Pána: „Dej nám více víry!“

Pán řekl: „Kdybyste měli víru jako hořčičné zrnko a řekli této moruši: ‚Vyrvi se i s kořeny a přesad’ se do moře!‘, poslechla by vás.

Když někdo z vás má služebníka, a ten oře nebo pase, řekne mu snad, až se vrátí z pole: ‚Hned pojď a sedni si ke stolu‘? Spíše mu přece řekne: ‚Připrav mi večeři, přepásej se a obsluhuj mě, dokud se nenajím a nenapiji. Potom můžeš jít a pít ty.‘ Děkuje snad tomu služebníkovvi, že udělal, co mu bylo přikázáno?

Tak i vy, až uděláte všechno, co vám bylo přikázáno, řekněte: ‚Jsme jenom služebníci. Udělali jsme, co jsme byli povinni udělat.‘“

Slyšeli jsme slovo Boží.

V ČEM JE VELIKOST VÍRY

Kdybys měl víry jako hořčičné zrnko, strom bys vytrhl, hory bys přenášel, říká Pán Ježíš. V čem je vlastně síla a velikost víry? V roce 1972 v jedné holandské obci vznikl veliký spor. Hasiči si postavili nové hasičské skladiště a chtěli dát na střechu hromosvod. Ale místní kalvínci se tvrdě postavili proti: to by bylo rouhání se proti Boží vůli! To by bylo proti víře v Boží Prozřetelnost! Marně jim katolíci namítali, že to by pak nesměli být ani hasiči, ba ani zábradlí na mostě. Máme se těm kalvíncům smát, nebo je to pravá pevná víra, kterou po nás žádá Pán Ježíš? Smát se jim nebudeme, spíše nám je jich líto. Nepochopili, že Bůh je prvotní příčina všeho, co je a co se děje. Že Bůh je původce přírodních zákonů, a ty zákony jsou pak příčinou druhotnou, bezprostřední. Že zaprší, že uhodí blesky, k tomu nemusí Bůh pokaždé zvlášť zasahovat, to je výsledek jeho řádu, zákonů, které vložil do přírody.

Když je to tak, má ještě cenu, abychom se modlili k Bohu, prvotní příčině všeho, když známe příčiny druhotné a bezprostřední: přírodní zákony? Když víme z rádia, že se k nám od Britských ostrovů blíží brázda nízkého tlaku, má ještě cenu modlit se za pěkné počasí? Když máme umělá hnojiva, má ještě smysl modlit se za úrodu? Je v dnešním světě vědy a techniky vůbec místo pro víru v Boha Otce? Ještě před nedávnem si mnozí lidé mysleli, že ve světě vědeckotechnické revoluce pro Boha místo už není. Ale dnes už víme, že sama znalost přírodních zákonů člověku nepomůže. I meteorolog, který hlásí v televizi, jaké bude zítra počasí, může mít své nervové deprese. I fyzik, který právě objevil novou hvězdu na nebi, může být osobně rozervaný a nešťastný. I chemik, který objevil nové účinné hnojivo, může být osamělý. Kdyby na světě byly jen ty druhotné příčiny, přírodní zákony, zle by bylo s člověkem, zle by bylo s lidstvem.

Aby člověk žil skutečně jako člověk, potřebuje nezbytně víru. Ne tu pověřčivou, ale správnou, víru Ježíšovu. Víra otvírá přátelství. Věřit se latinsky řekne credere a to pochází z cor dare, tj. dát srdce. Věci víry jsou věci lásky. Tušil to už prorok Amos, když napsal: ‚Chci se s tebou zasnoubit ve víře.‘ Ježíš přišel naučit lidi důvěřující lásce k Bohu Otci. Kdo uvěří v Pána Ježíše, ten už nikdy nemusí být sám, ten získal bratrského přítele v Pánu Ježíši, ten získal nejlepšího Otce. A v čem je velikost správné víry? Víra nám dá tolik světla, že

člověk unese temnoty a nejistoty lidské existence. Víra nám pomáhá přežít uprostřed zla, které si dělají navzájem lidé; uprostřed zla, kterým nás postihuje příroda v podobě katastrof a nemocí. Kdo uvěří, že přes to vše existuje dobrý Bůh, který je původcem tolika dobrého a hezkého co je na světě; že existuje dobrý Bůh, který často obrací zlé události k dobrým koncům, jako to udělal se svým Synem na kříži, tomu víra pomáhá unést a přežít zlo, pomáhá hledat a nalézat líc všech událostí.

Velikost víry je v tom, že člověk si nerozbíjí hlavu o zlo, které změnit nemůže, ale usiluje změnit k lepšímu, co změnit může. A tak je dobré, modlit se s apoštoly o dar větší víry. Je dobré, abychom se snažili svou víru stále rozvíjet a prohlubovat. Jak víru prohlubovat? Tak, že se snažíme získat stále víc náboženských vědomostí? Přišel do farnosti mladý kněz plný horlivosti. Umínil si, že upevní víru farnosti tím, že probere v kázání celé církevní učení o Bohu. A tak začal o podstatě Božího bytí, o Božích vlastnostech: jak je věčný, nekonečný, všemohoucí a spravedlivý. Po jednom z těch kázání potkal starší farnici, maminku čtyř dobře vychovaných a věřících dětí a ta mu řekla: Otče, to vaše učené povídaní by ze mne křesťanku neudělalo. Náš starý pan farář nás naštěstí vychovával prostě. Učil nás znát Pána Ježíše, učil nás důvěřovat, že jeho Otec je také náš nebeský Otec. A co hlavní, učil nás v Ježíšově Duchu každodenně žít. Měla pravdu ta paní: více víry, to znamená lépe znát Pána Ježíše, lépe podle jeho evangelia žít. Naše víra, to je naše odpověď na působení Kristova Ducha v nás. To je naše vnitřní okouzlení Ježíšovou dobrotou a láskou, která nás strhuje a láká, abychom se snažili žít také tak. Prosme tedy dnes s apoštoly Pána Ježíše: „Dej nám více víry!“

VÍCE VÍRY!

Jak je to vlastně s vírou? Jednou se nám říká, že je to Boží dar, tedy nic, co bych si mohl pořídit, vymudrovat či zasloužit já sám. Jindy, zrovna dnes v evangeliu, slyšíme výzvu Pána Ježíše, abychom měli více víry. A na mnoha jiných místech vytýká Pán Ježíš malověrnost a poroučí: Důvěřuj, měj víru v Boha. Tvá víra tě uzdravila. Jak tedy? Je víra Boží dar nebo výsledek člověkovy úsilí a hledání? Správnou odpověď jistě znáte: při díle musí být obojí. Svatý apoštol Pavel proto dnes nazývá víru svěřeným pokladem, který máme opatrovat, plamenem Božího daru, který máme v sobě neustále oživovat. Hned v úvodu bohoslužby jsme si řekli, že semeno víry do nás zasela Boží láska už na křtu. Bůh stvořitel se tu hlásí ke svému tvorstvu jako Otec. Když dítě povyroste a pozná, že má nebeského Otce, kterému může důvěřovat, to je první radostné osobní uvěření.

Ale toto uvěření je záhy nabouráno zjištěním: někteří lidé nevěří! Kdo tedy má pravdu? Celý život se člověk potýká s námitkami zvenčí a s nejistotou vlastní. Dokud se potýká, není to neštěstí, vede to k upevnění, k prohloubení a oživení víry. Neštěstím je, když se s námitkami proti víře potýkat přestaneme.

To pak člověk skončí v nevěře. Když naši pohanští předkové začali pochybovat, zda v jejich dřevěné modle sídlí Bůh, pak u těch přemýšlivějších to vedlo k poznání, že Bůh není ze dřeva. Že je jinačí, než si dosud mysleli. Tak je to i dnes. Když vám někdo řekne, že už přestal věřit v Boha, neznamená to, že objevil, že není Boha. Znamená to, že jeho představa o Bohu byla nedostatečná, a on si nedokázal získat představu hlubší. Také Bible nenechává nikoho na pochybách, že Boha nikdo nikdy neviděl a vidět nemůže. Boha nemůžeme poznat žádným ze smyslů, kterými pozorujeme jevy kolem sebe. k Bohu nás vede jen a jen víra.

Sebegeniálnější vědec nemůže říci: „Dokázal jsem, že je Bůh.“ Seriózní vědec mluví jinak. Například konstruktér vesmírných raket říká: „Co jsme mohli při letech do vesmíru zahlédnout z tajemství univerza, posiluje víru, že existuje Stvořitel, Bůh.“ Ale hned říká poctivě dál: „Poznávám však, že jsem stále ještě nejistý ve víře. Napadá mi znovu a znovu: jsem na správné cestě? A tu objevuji, jaká síla je v modlitbě. Prosím Boha o pomoc a Bůh mi pomáhá.“ A tak se, bratři a sestry, smiřme s tím, že i nás mohou po celý život napadat různé pochybnosti: Mám pravdu, že věřím v Boha? Vždyť tolik lidí žije kolem mne, kteří nevěří. A práce se jim daří, nevadí jim to. Když jedu autem, spoléhám i já na plyn a brzdu, ne na Boha. Když stavím dům, držím se přesně propočítaných plánů. Kdybych jen věřil, že to dobře dopadne, skončil bych katastrofou. Neobejde se tedy člověk bez Boha, nestačí si lidi sami? Vždyť přírodní zákony fungují samy, člověku stačí se jen podle nich řídit.

Kdo dojde ve svých pochybách až sem, už mu začne svítat: Ano, přírodní zákony fungují přesně, ale kdo je tak přesně vytvořil? A tady se automobilista stává věřícím automobilistou: proto mohu jet autem, že Stvořitel dal hmotě zákon setrvačnosti. Tu se inženýr stává věřícím inženýrem: proto mohu dělat přesné statické výpočty mostu, věžového domu, že jsou tu přesné zákony statiky stanovené Stvořitelem kosmu. Tu se lékař stává věřícím lékařem: proto mohu léčit, že poznávám Stvořitelovy zákony živé hmoty, lidského těla, že jsem v Boží přírodě našel léčivé byliny. Tu se každý člověk může stát věřícím člověkem: proto, že mě Stvořitel obdařil rozumem, mohu přemýšlet. Proto mohu sám tvořit, že používám zákonů, které dal Stvořitel hmotě. Výrobky lidského důmyslu jsou tedy dělány jaksi v Boží licenci.

Když člověk, který není povrchní, narazí na tvrzení, že není Boha, pak jej poctivé přemýšlení musí dovést k závěru, že všude kolem v přírodě platí zákony, které lidé nevymysleli. Ze složitého světa kolem sebe vnímáme jen to málo, co stačíme pochopit. Daleko víc toho zůstává skryté. Čím více poznáváme, tím více tušíme přítomnost skrytého Programátora a Stvořitele, Inteligentní Tvůrčí Kosmickou energii. To jsme mluvili o rozumových pochybnostech ve víře. Větší obtíže však mnohým lidem dělají potíže citové a sociální. Ublíží ti pobožný člověk, narazíš na špatného kněze, na nepořádky v Církvi. Zde je rada jednoduchá. Nezdržuj se lamentováním nad tím balastem. Pospěš přímo k Ježíši. Upni se k Božímu Synu, který žije zde pro tebe v Evangelii a v Eucharistii.

Mnoho lidí ztratilo víru v Boha, poněvadž dříve ztratili víru v člověka. A opět mnohý našel svou víru v Boha, protože se setkal s člověkem, který zbavil jeho srdce hořkosti. Proto se nebojte občasných krizí ve víře. Nezavírejte před nimi oči, nebojte se jich: jsou to jen krize růstu. Jak roste tvá životní a pracovní zkušenost, tak musí spolu růst tvá víra. A protože víra je Božím darem, nezapomínejte o víru prosit. Každému, kdo zápasí s nevěrou, poradte, aby svou nevěru nebral příliš vážně. Vážně je třeba brát jen víru. Ať se jen dál modlí a to stačí, aby pokušitel prohrál svou hru. A nyní slovy starobylého vyznání víry poprosme spolu s apoštoly Pána Ježíše: Pane, dej nám více víry.

HOVOŘÍME S DĚTMI O BOHU

Z úvah o předcházejících nedělích víme, že první náboženská výchova dětí se děje beze slov. V pocitu bezpečí, jistoty, sytosti a v mamčině náručí, tam už v kojeneckém věku prožívá dítě skrytost v Boží náručí. Je až s podivem, jak péče rodičů o dítě zobrazuje Boží otcovskou péči o člověka: Velcí a mocní se sklánějí k malému bezmocnému tvoru, ujímají se ho, pečují o něj a chrání ho. Jako je dítě zcela závislé na rodičích, tak i člověk je závislý na Bohu. Rodiče svou láskyplnou péčí ukazují dítěti, jaký je Bůh Otec. Pak přijde jednou chvíle, kdy je třeba povědět dítěti o Bohu i slovem. Každá maminka, když o to má zájem, vycítí, kdy je ta nejvhodnější chvíle prvně dítěti povědět o Bohu. Třeba si právě malý Tomáš hraje na koberci s odstřížky látky, kterou maminka stříhá na nové větší kalhotky. Tomáš najednou vyskočí a úprkem se rozběhne mamince do náruče. Vyškrábe se jí na klín a chytí kolem krku. A v téhle chvíli tiché láskyplné blízkosti poví maminka Tomáškově: „Jak je to krásné, že se máme rádi. To je dar od dobrého Boha. Jak On nás tedy musí mít rád.“

Tomáš prvně slyší o Bohu. To je ten, kdo mu dal maminku. Jindy se dozví, že i to dobré jablko, které dostane, nechal dobrý Bůh vyrůst pro něj na stromě. Tak vzniká v dítěti první hluboká jistota: všechno dobré máme od Boha. „Maminko mluv s dítětem o Bohu!“ - zní vychovatelský příkaz. Ale pozor! hned musíme přidat varování: mluv správně o Bohu. Z domácích výkladů hodných babiček a maminek vznikají základy nevěry! Nedělejte z Boha pohádkového dědečka, který sedí nahoře v nebi, na zlatém trůnu, kolem jsou vyparádění dvořané: svatí a pluky andělů. Dítě v předškolním věku nekriticky přebírá vše, co se mu vypravuje, a všemu pevně věří. Pán Bůh tak dostane v jeho myšlení místo vedle Mikuláše, Červené Karkulky nebo krále z pohádky či Ježíška, který přináší z nebe dárky, bydlí ve svém paláci tam nahoře v nebi a je tedy od nás daleko. Kolem osmi let se pohádková víra dítěte hroutí a v jejich troskách často na celý život končí i představa Boha, je-li také pohádková.

Stejně zlé je i to, když se z Boha udělá strašák na nehodné děti. Kolem třetího roku začínají být děti vzdorovité a trucovité. Je to přirozené, právě se totiž začíná projevovat jejich osobnost a ony si tuto novou možnost musí přece odzkoušet na okolním světě. Musejí vyzkoušet, co se dá a nedá vyvzdorovat.

Běda dětem, které mají tak nerozumné maminky, které je začnou strašit: „Počkej, jak nebudeš poslouchat, Pán Bůh tě strčí do pekla, až zemřeš!“ Vzpomínám na dítě, které nerozumná babička strašila: „Jak nebudeš hodný, přijde velký zlý pes a pokouše tě!“ A občas to obměnila jinou hrozbou: „Jak nebudeš hodný, Pán Bůh tě potrestá!“ Následek tohoto nerozumu byl, že u dítěte se představa Boha spojila s představou velkého zlého psa a trápila ho ještě v dospívání.

Také se nikdy nesmí dítěti říkat, když třeba upadne a bolestně se udeří: „To tě Pán Bůh potrestal za to, že tak divoce lítáš.“ Vždyť to není pravda a jakou představu si pak udělá toto dítě o Bohu? „To je ten, kdo mi nastaví nohu, abych se svalil, když běhám.“ Také nezačínejte mluvit dítěti o Pánu Ježíši. Napřed musí dítě poznat dobrého Otce, pak teprve může pochopit, že nám ten Otec poslal Syna. Ještě nesprávnější je začít náboženskou výuku výklady o malém Ježíškovi. Mnozí rodiče to tak dělají a myslí, že je to tak dětem přiměřené. Kdepak. První přirozené vztahy dětí vedou k dospělým, k rodičům. A za druhé: Ježíš už není žádné malé dítě. Je to dospělý, který zemřel a vstal z mrtvých. A také nezačínejte z malými o nebeské Matce Marii. Je nebezpečí, že vznikne v dítěti pro celý život podvědomé rovnítko mezi nebeským Otcem a nebeskou matkou. A Maria je přece člověk a ne Bůh. Pověděli jsme si dnes, že se z dětmi odmala o Bohu mluvit má, ale že je třeba dělat to opatrně. Dnes jste se dověděli, jak se to dělá nesprávně, příští neděli si povíme o tom, jak se to má dělat správně. Už svatý Augustin znal toto úskalí při vedení dětí k Bohu, proto napsal: „Více mluvm s Bohem o svých dětech, než s dětmi o Bohu.“ Pojdme jej teď uposlechnout a předložme své vychovatelské starosti Bohu v modlitbě při mešní oběti.

Říká se vyznání víry.

Přímluvy

Věčný Bůh se dal poznat lidu Starého zákona jako ten, který jest, jako Alfa a Omega všeho jsoucna. I my Boha prosme:

Za lidi, kteří v tebe nevěří, aby tě poznali podle tvého díla - světa, jako poznávají výrobce podle výrobku.

Za lidi, kteří víru ztratili vinou lidské špatnosti, aby potkali lidi dobré a našli v nich Boží podobu.

Za lidi kolísající a malověrné, aby vytrvali v hledání a modlitbě.

Za naše děti, aby se setkaly s lidmi živé víry a naučily se od nich důvěřovat Pánu Ježíši.

Za naši mládež, která hledá zajímavou činnost, aby poznala, že skrze víru v Krista se může zapojit do jeho vykupitelské i tvůrčí činnosti.

Za ty, kteří se bojí smrti, aby pochopili, že v Kristu mohou žít věčně.

Probouzej nová kněžská povolání a dej, ať v našich rodinách jsou dobré podmínky pro jejich vznik a růst.

Náš Bože, dej nám, abychom silou své lásky překonali slabost svého rozumu na cestě k tobě. Dej nám, abychom svými chybami neztěžovali lidem uvěřit v tebe. Ať naší dobrotou zviditelňujeme dobrotu tvou. Skrze Krista, našeho Pána. - Amen.

Nebo:

Jsme jenom služebníci a v tuto chvíli máme povinnost modlit se za všechny lidi. Náš Pán nás ale nazval svými přáteli, a proto můžeme prosit s důvěrou:

Za všechny, kdo v tebe věří: dej jim odvahu, sílu, lásku a rozvážnost.

Za nová povolání k manželství, kněžství a řeholnímu životu.

Za země, v kterých vládne násilí a bezpráví, a na oblasti, které jsou zpustošeny.

Za ty, kdo jsou ve své práci vyčerpáni a ztrácejí síly a nadšení.

Za rodiny a lidská společenství, v nichž panují hádky, nesvornost a nejednota.

Za ty, jejichž manželství nebo přátelství se rozpadlo.

Za ty, kdo se cítí být tebou i lidmi opuštěni.

Za lidi, kteří dlouho čekají na tvou pomoc a posilni jejich naději.

Za ty, kteří trpí pocitem, že neslyšíš jejich prosby.

Za těžce nemocné a postižené: potěš je, podepři a podle své vůle jim navrať zdraví.

Za našeho biskupa N., za naše kněze a za nás všechny a posilni naši víru.

Za současný svět, v němž je mnoho utrpení a nouze, jsme prosili tebe, náš Pane, neboť v tobě je naše budoucnost. Ty žiješ a vládneš po všechny věky věků. - Amen.

MODLITBA NAD DARY

Přijmi, Bože, dary, které ti přinášíme podle tvého ustanovení; a když konáme službu, kterou jsi nám uložil, a máme účast na Kristově oběti, dokonej naše posvěcení a vykoupení. Skrze Krista, našeho Pána. - Amen.

PREFACE 3. PRO NEDĚLE V MEZIDOBÍ

Spása lidstva skrze smrt Syna člověka

V: Pán s vámi.

O: I s tebou.

V: Vzhůru srdce.

- O:** Máme je u Pána.
V: Vzdáváme díky Bohu, našemu Otci.
O: Je to důstojné a spravedlivé.

Vpravdě je důstojné a spravedlivé, dobré a spasitelné, svatý Otče, všemohoucí, věčný Bože, abychom ti vždycky a všude vzdávali díky. Neboť v tom poznáváme tvou velikou slávu, že se tvá božská moc ukázala skrze lidskou bezmocnost: vždyť tvůj Syn, náš Pán Ježíš Kristus, se vydal napospas smrti, a nás, smrti vydané, ze smrti zachránil. Skrze něho andělé chválí tvé jméno, hledí na tvou tvář a ustavičně se radují. Také my se připojujeme k jejich chvalozpěvu, pokorně tě vyznáváme a voláme:

Svatý, svatý, svatý...

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ Pláč 3,25

Dobrotivý je Hospodin k těm, kdo v něho doufají, k duši, která ho hledá.

Nebo: Srovnej 1 Kor 10,17

Je to jeden chléb, a proto my - i když je nás mnoho - tvoříme jedno tělo, neboť všichni máme účast v tom jednom chlebě.

MODLITBA PO PŘIJÍMÁNÍ

Všemohoucí Bože, ty nás sytíš a vnitřně obnovuješ svátostí těla a krve svého Syna; dej, ať ten, který se stal naším pokrmem, přetváří nás stále víc a více ke své podobě. Neboť on s tebou žije a kraluje na věky věků. - Amen.

K ZAMYŠLENÍ A

Prorok Izaiáš úžasným způsobem pomocí slovní hříčky vyjádřil velké zklamání Boha: „Čekal spravedlnost, a hle – nepravost, čekal právo, a hle – bezpráví.“ Nespravedlnost je zápornou odpovědí, kterou člověk staví proti naději a důvěře, kterou Bůh vkládá do něj. Zklamání Boha je pak vystupňováno v dnešním podobenství Matoušova evangelia: odmítnutí Boha je naprosté a dostane dokonce rozměr odstranění Syna. Boží naděje, třeba zklamaná, však nikdy neumírá! Vinice je svěřena novému lidu, nám. Nežijme však v iluzi a nenárokujme si právo na spásu. Ta vždycky zůstane darem, který se šíří se vzrůstajícím rozhovorem lásky, která nezná slovní hříčky, ale jen upřímnost, otevřenost, ochotu a kladnou odpověď vzhledem k Boží naději.

K ZAMYŠLENÍ B

Dnes jsme v prvním čtení z první knihy Mojžíšovy znovu slyšeli o lásce Boha k člověku, o tom, jak Bůh daroval člověku člověka a vytvořil z lidí společenství. Dobře ten text známe a dobře víme, jak tomuto společenství lidí říkáme: manželství, rodina. Každý si dovede představit, že k manželství patří láska, otevřenost, úcta, zkrátka mnoho pozitivních prvků, které se inspirují v té

původní a stále živé lásce Boží. Jako studená sprcha pak zní slova z úryvku Markova evangelia, kterými chtějí lidé přivést Boha do úzkých. Namísto manželské lásky je zde řeč o tvrdosti srdce a o rozluce a s ní spojené osamocení i rozdělení. Ježíš své posluchače znovu odkazuje k onomu počátku, k záměru a lásce Boha, který postavil člověka do společenství.

K ZAMYŠLENÍ C

Mohu říci, že vzhledem k Bohu i lidem dobře plním své povinnosti. Ne zcela mne to však uspokojuje. Jako by Bůh i lidé chtěli ještě víc! Nepožaduje se totiž ode mne jenom část, třeba velká, ale mám dát naprosto všechno. Z toho mám obavu. Vždyť je potřeba myslet i na budoucnost. Jenom ten, kdo nyní dává všechno, v budoucnu může všechno obdržet.